

Fyrirverandi bankamaður við peningastovrnarnar:

Haldið fingrarnar vekk frá lánunum í Fossbankanum!

Fólkini, sum hava lán í Fossbankanum, eiga sjálvi at sleppa at keypa hesi lán fyri lítið og lætt, tí tey sambært danska figgjareftirlitinum eru einki ella null verd. Peningastovrnarnir eiga at halda fingrarnar langt vekk frá hesum lánunum. Gera teir ikki tað, so kann henda, at fólk fara at reisa seg móti bankunum og rætt og slætt gevast við at gjalda øll síni lán. Og hendir tað at t.d. eini 500 til 700 fólk fara at gevast við at gjalda síni lán, so rapar sethúsamarknaðurin.

Hetta sigur ein fyrirverandi bankamaður við Sosialin, í sambandi við at fólk, sum hava lán í Fossbankanum í kvöld fara á fund um málið.

Hann sigur, at einasta gongda leiðin í dag er tann, at peningastovrnarnir ganga við til at avskriva 4. prioritet, niðurfrysta 3. prioritet og m. g. l. lækka rentuna á prioritetunum, ið liggja frammanfyri. Alternativt er at fólk missa mótið og flyta av landinum. Tá koma bankarnir at standa eftir við svartaper - tónum húsum. Fólk hava tvørturímóti brúk fyrir eini gularót og hana kunnu bert peningastovrnarnar geva teimum. Vilja bankarnir einki av hesum mugu teir til at seta rentuna niður yvir tað heila við í hvussu er 3%

Hóskvöldið fara fólk, sum hava lán í Fossbankanum at halda fund um støðu teirra, nú bankin er farin á húsagang. Endamálið við hesum fundi er at vita, hvussu tey kunnu taka eina felags støðu mótevnis bankunum í sambandi við sethúsálan teirra.

Tað er torført at fáa fakkfólk at seta navn til úttalið í hesum døgum oftani tí tey óttast fyrir at verða uppsøgd. Sosialurin hevur tosað við ein fyrirverandi bankamann um henda og aðrar spurningar í sambandi við sethúslán og bankarnar.

Vanligt konkursbúgv

Hann vísir á, at tað at ein banki fer konkurs er í veruleikanum ikki annað enn eitt vanligt konkursbúgv. Og í einum vanligum konkursbúgv skal ein realisera ognirnar frægest gjørligt. Kuratornarnar, tvs. teir, sum standa fyrir konkursbúgvum, umboða í veruleikanum kreditorarnar hjá Fossbankanum. Teir skulu tí selja fyrir best møgult.

Sethúsálan

Størstu ognirnar hjá Fossbankanum eru nakrar "fordringar" tvs. lán móti ymskum privatpersónum. Hesi lánini eru í veruleikanum sambært figgjareftirlitinum ikki nærlit tað verð, sum tey annars standa til í bankunum.

Soleiðis at skilja, at ein stórir partur av teimum lánunum liggur úti á 4. prioriteti, aftanfyrir eina veðskuld, har figgjareftirlitið hevur kravt, at tú skal avseta alt ella tað mesta.

Lán einki verd

Í prinsippinum eru tí nóg av hesum lánunum einki ella null verd roknskaparliga sæð í bankanum sigur bankamaðurin. Tað merkir, at tað, sum bankarnir og møguliga eisini Sparikassin ætla at gera, er at fara út og keypa hesi lánini fyrir ein lágan kurs, fyrir so at krevja fólkini aftur fyrir alt lánið.

Var tað eitt vanligt konkursbúgv, so skuldi tann mest náttúrligi keyparin verið lántakarinn sjálvur sigur bankamaðurin við Sosialin.

Bera ótta fyrir avleiðingum

Upp á fyrispurning hvi bankarnir møguliga vilja hava hesi umrøddu lánini sigur fyrirverandi bankamaðurin, at hetta gera teir av tveimum orsøkum. Tann eina orsøkin er tann, at teir vilja hava ein skjótan vinning. -Men hetta haldi eg ikki er høvuðsorsøkin. Hon er tann, at peningastovrnarnir eru bangnir fyrir, at hesi fólkini skulu fáa eina sanering við tað, at um bankin ongan annan hevur

at selja tað til enn tey fólkini, so verða tað tey, sum leggja trýst á. Kuratorarnir tvs. teir, sum taka sær av búgvinum, kunnu sjálvandi koyra alt á tvang, men eingin annar peningastovnur keypir tey tá. Tvs. at teir koma bara at fáa útreiðslur av at koyra húsini á tvang.

4. prioritetur nóg skorin niður

Bankamaðurin sigur víðari við Sosialin, at vandin hjá hinum bankunum er tann, at fara teir ikki inn og bjóða, so vilja hesi fólkini fáa eina velduga sanering, tí at eingin annar hevur áhuga fyrir hesum lánunum.

Tvs. at vit nú fáa eini 700 til 800 sethús, sum fáa skorið meginpartin av sínum seinasta prioriteti burturi. Tey fáa eina gjøgnumgangandi sanering, um ikki aðrir peningastovnar koma inn og krevja at keypa ella bjóða upp á tey.

Hendir tað, so fara aðrir kundar hjá peningastovnum at siga, at tey góðtaka ikki onga sanering at fáa.

Dømi

Fyrirverandi bankamaðurin tekur síðani eitt dømi við einum persóni, sum hevur eina skuld upp á 1.1 mill. kr. Skuldina oman fyrir 700.000 hevur hann t.d. í Fossbankanum. Ein pen-

ingastovnur í dag eigur ikki at keypa eini sethús í Havn omanfyri 700.000 kr. Kuratorarnir mugu tí siga, at lánið í Fossbankanum í veruleikanum er lítið og einki vert.

-Teir megu siga, at kunnu teir bert fáa bjóðað ein brøkpart fyrir tað, so eiga teir at vera nøgdir. Tað kann so henda, at fólk, sum hevur lán upp á 400.000 kr. í Fossbankanum sum 4. prioritet, bjóðar búgvinum 5-10% av hesi upphædd. Tað kann so kanska fáa hjálp frá foreldrunum, sum kunnu læna ella eiga eini 40.000 kr. og siga við teir, ið standa fyrir búnum:

-Her eru 40.000 kontant og strikið so lánið. Tá sigur konkursbúgvitakk og selt er.

Hetta er tann mest náttúrliga gongdin heldur bankamaðurin, sum vísir á, at bankarnir vilja kanska bjóða 20% men treyta sær tá, at teir taka alt, eisini tað, sum vit vita einki er vert. Tá kann so tað henda, at kuratorarnir siga, at hetta er nóg lættari og skjótari enn at skula víðera hvørt lánið einsæris í eini sølu til lántakaran. Og at teir fáa meira fyrir tað.

-Hetta eigur ikki at bera til. Tí fyrir at kunna siga, hvar tú fær mest fyrir lánini, mást tú sum kurator taka eitt lán fyrir og annað eftir og ikki taka

øll undir einum. Tvs. at tú mást seta teg í samband við hvønn einstakan lántakara. Í prinsippinum kann einhvør bjóða upp á lánini.

Royna at forða fyrir sanering

Keldan hjá Sosialinum sigur víðari, at veruleikin í øllum hesum er tann, at hinir peningastovrnarnir eru bangnir fyrir, at tað hendir ein so stór saneringin fyrir øll tey, sum hava lán í Fossbankanum, at teir nokk vilja royna at forða tí.

Sosíalurin hevur skilt, at Fossbankanum hevur nóg 4. prioritetislán og stórt sæð einki av 1. prioriteti. Meðalupphæddin fyrir hesi 4. prioritetislán eru einar 300.000 kr.

Í prinsippinum skuldu fólkini, sum hava eitt lán omanfyri 900.000 kr. í Havn, einki gildið fyrir 4. prioritet, tí eitt tað sum liggur omanfyri hesa upphædd er einki vert. Nokta fólkini at gjalda so kunnu bankarnir sjálvandi koyra tey á tvang.

Men støðan er tann í dag, at fer eitt einkult hús á tvang, so fer eingin at keypa eitt hús á tving-sulssølu við at bjóða upp á 4. prioritet.

Gevast at gjalda

-Men hvat kann so henda í hesum málinum, nú fólk ætla at taka seg saman í ein felagsskap?

-Taka hesi fólkini seg saman og gera eina samtykt, sum gevur bankunum og Sparikassanum eini týðulig boð, sum siga: fara tit og keypa hesi lánini, so gevast vit at gjalda. Ikki bert Fossbankalánini men

eisini tey lánini vit hava hjá tykkum í húsunum. Og tá kunnu tit gleðiliga eiga húsini á tving-sulssølu. Og siga millum 500 og 700 sethúsaeigarar hetta, tá rapar sethúsamarknaðurin.

Hava bankarnir fingið tey boðini frá eini fundarsamtykt, tá skal ein vera ein djárvur bankastjóri at taka tjansin. Ikki bert tað at keypa eitt lán, sum figgjareftirlitið hevur sagt er einki vert men haraftrat at bankin kann koma at missa síni egna lán, sum hann annars kann vænta at fáa pengar inn fyrir.

-Men eru tað nógvir sethúsaeigarar, sum tora at seta fótir í spennu á henda hátt?

-Ja, tað eiga tað vera. Tað er vanligt, at bara maðurin skrivur undir lánini og konan skrivur undir sum hjúnabarfelagi. Fer slíkt hús á tvang, so vilja fólkini seta seg í samband við Sparikassan og siga, at tey klára ikki at gjalda øll húsini men nakað. Tá sigur maðurin við Sparikassan, at hann er insolventur, men at konan ikki skyldar nøkrum nakað. Kunnu tit tá ikki hjálpa henni at keypa húsini fyrir tað, sum tey standa tykkum í.

Vandin er at fólk rýma av landinum

Fyrirverandi bankamaðurin sigur annars, at Sparikassin sleppur altíð av við húsini, soleingi sum fólk eru, ið hava áhuga fyrir at búgva í teimum. Vandin hjá Sparikassanum er ikki tann, at tað fara nóg hús á tvang men at fólk rýma av landinum, og soleiðis at eingin er til at búgva í

